

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege pentru aprobarea Ordonanței de urgență a Guvernului privind ratificarea Acordului cadru de împrumut între Uniunea Europeană, în calitate de Împrumutător, România, în calitate de Împrumutat și Banca Națională a României, în calitate de agent al Împrumutatului, în valoare de maxim 1.400.000.000 euro, datat 30 iunie 2011, semnat la București la data de 28 iunie 2011 și la Luxemburg la data de 30 iunie 2011 și a Memorandumului de înțelegere între Uniunea Europeană și România, semnat la București la data de 28 iunie 2011 și la Bruxelles la data de 29 iunie 2011.

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

1. Descrierea situației actuale

În cadrul ultimei evaluări a programului de asistență financiară multilaterală derulat pe perioada 2009 – 2011 ce a avut loc cu ocazia misiunii comune a Fondului Monetar Internațional, Băncii Mondiale și Comisiei Europene din perioada 25 ianuarie – 08 februarie 2011, în cadrul căreia s-a efectuat ultima evaluare a programului de asistență financiară multilaterală derulat pe perioada 2009 – 2011, s-a formulat propunerea ca, odată cu încheierea programului curent, Comisia Europeană să analizeze solicitarea adresată de România, în cadrul reuniunii Comitetului Economic și Financiar din 10 ianuarie 2011, de alocare a unei asistențe financiare pe termen mediu de tip preventiv în valoare de până la 1,4 miliarde euro în cadrul facilității privind Balanța de Plăți (BP), complementar sprijinului acordat de FMI prin intermediul noului Acord Stand-by (SBA), în valoare de 3,090 miliarde DST (aproximativ 3,5 miliarde euro), aprobat pe data de 25 martie 2011, acord care va fi considerat de autoritățile române ca fiind tot de natură preventivă.

Comisia Europeană a dat curs solicitării părții române și, în baza Deciziei UE nr.288/2011, România beneficiază de asistență financiară pe termen mediu de tip preventiv, disponibilă spre activare până la data de 31 martie 2013. Caracterul preventiv constă în aceea că activarea asistenței financiare poate avea loc doar urmare a deteriorării însemnate și neprevăzute a situației economice și/sau financiare, cauzată de factori care nu intră sub controlul autorităților, ce conduc la apariția unui deficit de finanțare acut. Disponibilizarea sumelor aferente asistenței financiare de tip preventiv, condiționat de activarea acesteia, se poate face printr-un împrumut alcătuit din maximum trei rate, cu o valoare agregată de maxim 1.400.000.000 euro, fiecare rată putând fi constituită din una sau mai multe tranșe.

Pentru ca asistența financiară să intre în vigoare, pe lângă adoptarea de către Consiliul Uniunii Europene a deciziei sus-menționate, este necesară ratificarea Acordului de împrumut și a Memorandumului de înțelegere aferente asistenței, în valoare de până la 1,4 miliarde euro precum și transmiterea Opiniei Juridice prin care se confirmă că toate condițiile constituționale și legale necesare intrării în vigoare a acestora și angajamentul valabil și irevocabil față de toate obligațiile asumate de Împrumutat au fost îndeplinite.

Acordul va intra în vigoare cel târziu la șase luni după semnarea sa. Dacă Acordul nu a intrat în vigoare până la acea dată, părțile semnatare nu vor mai fi angajate de acest Acord.

Urgența ratificării Acordului de împrumut și a Memorandumului de înțelegere aferent asistenței în valoare de până la 1,4 miliarde euro, se justifică printr-o serie de elemente care constituie o situație extraordinară, a cărei reglementare nu poate fi amânată, respectiv:

- angajamentul Guvernului de a continua reformele economice și financiare în vederea menținerii stabilității economice în contextul crizei financiare globale actuale și de a preveni apariția de blocaje care ar putea afecta echilibrele macroeconomice;

- Decizia Consiliului 2011/288/UE din 12 mai 2011 de acordare a unei asistențe financiare preventive pe termen mediu din partea UE României, publicată în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene nr.L132 din data de 19 mai 2011;

- necesitatea încadrării în calendarul stabilit cu Comisia Europeană în ceea ce privește intrarea în vigoare a acordului de împrumut cel târziu la șase luni după semnarea sa, respectiv până la finele lunii decembrie 2011.

2. Schimbări preconizate

Prin programul agreat în cadrul noului pachet de asistență financiară de tip preventiv încheiat cu UE România și-a luat angajamentul să implementeze un program complex de politici economice, care să vizeze atât măsuri de reformă structurală în vederea îmbunătățirii pieței muncii și a produselor cât și măsuri privind redresarea și majorarea potențialului de creștere al economiei românești. De asemenea, în paralel se va continua consolidarea fiscală, reforma administrației fiscale, îmbunătățirea managementului și controlului finanțelor publice, asigurarea stabilității externe, monetare și financiare precum și reforma pieței financiare.

În ansamblul său, programul urmărește: (i) încetarea situației de deficit excesiv până în 2012; (ii) îmbunătățirea potențialului de creștere și (iii) scăderea probabilității de apariție în viitor a unor noi dezechilibre structurale excesive în economia românească.

Stadiul de îndeplinire al măsurilor ce urmează a fi întreprinse în vederea implementării programului de politici economice mai sus menționat va fi atent monitorizat de către ministerele de linie, care vor întocmi și transmite periodic Ministerului de Finanțe Publice raportări în acest sens.

Principalele măsuri agreate în cadrul noului pachet constau în:

A: Domeniul Consolidării fiscale:

- atingerea unui deficit de 4,4% din PIB în 2011 în termeni de numerar (sub

5% din PIB în termeni ESA) și a unui deficit de sub 3% din PIB în 2012 în termeni ESA;

- reducerea în continuare a arieratelor la plată ale guvernului, atât la nivelul autorităților centrale, cât și la nivelul autorităților locale;
- introducerea unui sistem îmbunătățit de raportare pentru întreprinderile de stat care sunt deja incluse în definiția ESA a bugetului general consolidat și de asemenea pentru cele pentru care există posibilitatea să fie reclasificate și incluse în bugetul general consolidat de către Eurostat în 2011 și 2012 și prevenirea acumulării de noi arierate și pierderi pentru aceste companii. Raportarea datelor va începe de la 1 Septembrie 2011.
- continuarea monitorizării cheltuielilor cu salariile în sectorul public în vederea încadrării acestora în limita de 39 de miliarde de RON în 2011 (nu include suma de 1574 de milioane RON reprezentând contribuții la asigurările sociale pentru militari rezultate în urma aplicării noii legi a pensiilor), acestea trebuind să rămână sustenabile în perioada 2012-2014 și să respecte limitele relevante stabilite prin Strategia Fiscală pe Termen Mediu.
- Aprobarea legislației de introducere a unui sistem de coplata condiționat de mijloacele materiale pentru serviciile medicale, elaborat în cooperare cu Banca Mondială.
- În cazul demarării proiectului Nabucco, fapt ce ar impune emiterea unei garanții de stat de către România, plafonul garanțiilor de stat definit în Strategia Fiscală pe Termen Mediu va fi temporar ajustat în consecință. În cazul solicitării de executare a acestei garanții sau a oricăror alte garanții, vor fi adoptate măsuri compensatorii -în măsura în care tratamentul ESA al acestor executări ale garanțiilor o impune -pentru menținerea deficitului fiscal în țintele (ESA) stabilite.

B: Domeniul guvernancei fiscale și al reformei structurale în domeniul fiscal

- Adoptarea de către Ministerul Sănătății, împreună cu Ministerul Finanțelor Publice, a unui set de măsuri în vederea evitării reaccumulării de arierate la plată ca rezultat al unor angajamente de cheltuieli bazate pe venituri supraestimate, în baza verificării de către acestea a corespondenței dintre valorile agregate ale bugetelor spitalelor și cheltuielile planificate prin bugetul general consolidat ;
- Îmbunătățirea procesului de elaborare a bugetelor de investiții de capital prin stabilirea, până în luna septembrie 2011, a unei liste de proiecte prioritare de investiții pentru care să se asigure finanțarea în următorii 3-5 ani. Sarcina va fi adusă la îndeplinire de către un grup de lucru aflat sub autoritatea Cabinetului Primului Ministru. De asemenea, va fi consolidată unitatea de monitorizare a investițiilor publice din cadrul Ministerului Finanțelor Publice până în luna septembrie 2011, aceasta urmând să transmită Guvernului rapoarte trimestriale privind stadiul proiectelor de

investiții în derulare și al proiectelor programate.

- Reorientarea cheltuielilor publice de capital în vederea realizării unei treceri treptate de la investițiile finanțate integral din surse naționale la investiții cofinanțate din fonduri UE; ponderea cheltuielilor de capital corespunzătoare investițiilor cofinanțate din fonduri UE, inclusiv din împrumuturi externe, se va situa în 2012 în jurul valorii de 4% din PIB, menținându-se ulterior peste ponderea investițiilor care nu beneficiază de cofinanțare fiind astfel în concordanță cu strategia fiscală pe termen mediu;
- Analizarea (și, în acest context, agrearea împreună cu personalul Comisiei Europene), actualizarea și publicarea anuală a strategiei de administrare a datoriei publice guvernamentale în contextul prezentului program, înainte de finalul lunilor decembrie 2011 și decembrie 2012.
- Întărirea controlului TVA pentru asigurarea echilibrului fiscal prin implementarea unor recomandări din partea Comisiei (DG TAXUD) care vizau modificarea legislației și a practicii administrative;
- Întărirea capacităților și expertizei statistice ale Institutului Național de Statistică în domeniul Statisticilor privind Finanțele Guvernamentale(SFG).

C: Domeniul reglementării și supravegherii sistemului financiar

- Adoptarea până la finele lunii decembrie 2011, a regulilor prudențiale necesare pentru a se asigura faptul că aplicarea prevederilor referitoare la conversia creanțelor în acțiuni incluse în OUG 99/2006 privind instituțiile de credit și adecvarea capitalului nu va duce la o deteriorare a pozițiilor financiare ale instituțiilor de credit;
- Adoptarea de către Parlament înainte de finele lunii aprilie 2012 a tuturor modificărilor legislative necesare la Legea 503/2004 privind falimentul societăților de asigurare (care trebuie să intre în vigoare înainte de finalul lunii octombrie 2011) pentru a garanta, printre altele: (i) corelarea cu prevederile Legii 32/2000 privind societățile de asigurare și supravegherea asigurărilor cu modificările ulterioare și cu prevederile legii generale privind falimentul; (ii) extinderea domeniului de aplicabilitate al acestei legi asupra societăților de reasigurare; (iii) introducerea unor prevederi privind dizolvarea și lichidarea voluntară;
- Elaborarea de către BNR a unor propuneri de filtre prudențiale destinate menținerii la un nivel prudent a provizioanelor pentru deprecierea creditelor, a solvabilității și a rezervelor, care vor fi supuse consultării până la finalul lunii iunie 2011, în vederea facilitării introducerii IFRS începând cu 2012;

D: Domeniul reformelor structurale

- Finalizarea celei de-a doua etape a analizei funcționale a administrației

publice din România până la finele lunii mai 2011; și

- Modernizarea și raționalizarea relațiilor dintre diferitele niveluri ale administrației și dintre administrație și cetățeni și companii, printr-o mai mare utilizare a schimbului electronic de date și a interfețelor online.

În ceea ce privește piețele de produse:

- Eliminarea treptată a prețurilor reglementate la energia electrică și gaze;
- Eliminarea barierelor legislative, de reglementare și fizice impuse comerțului trans-frontalier cu energie electrică și gaze;
- Asigurarea unei separări efective a rețelelor de transport al energiei electrice și gazelor și funcționarea acestora într-un mod transparent și nediscriminator;
- Crearea, până în luna iunie 2011, a condițiilor de funcționare pentru o autoritate puternică și independentă de reglementare în domeniul energiei;
- Notificarea, în cursul anului 2011, către Comisie a planului de restructurare a industriei cărbunelui.
- Reforma căilor ferate în domeniul:
 - infrastructurii;
 - transportului de pasageri;
 - transportului de marfă și

asigurarea independenței autorității de reglementare (Consiliul de Supraveghere din Domeniul Feroviar) în termen de 3 luni de la începerea programului.

- Asigurarea competențelor Autorității Naționale de Reglementare și Monitorizare a Achizițiilor Publice în ceea ce privește monitorizarea și controlul aplicării efective a reglementărilor privind achizițiile publice și în legătură cu aspectele legate de achizițiile publice aferente proiectelor de parteneriat public privat;
- Înființarea unui Punct de Contact Unic (PCU) operațional prevăzut în Directiva Europeană privind Serviciile, care să ajute mediul de afaceri în parcurgerea tuturor formalităților administrative pentru înființarea unei companii în România sau pentru prestarea de servicii trans-frontaliere;
- Eliminarea restricțiilor privind înființarea de magazine de vânzare cu amănuntul înainte de luna septembrie 2011 și
- Depunerea de către Autoritatea Națională de Reglementare și Monitorizare a Achizițiilor Publice a unei solicitări privind efectuarea unei analize funcționale a achizițiilor publice, care trebuie să fie finalizată până la sfârșitul anului 2011.

În domeniul pieței muncii:

- Implementarea de reforme ale sistemelor de stabilire a salariilor pentru a permite o mai bună reflectare a evoluției productivității pe termen mediu cu respectarea autonomiei partenerilor, tradiției și practicilor naționale;

- Diversificarea situațiilor în care sunt folosite contracte de muncă pe durată determinată, fără a se spori segmentarea pieței muncii (până în toamna anului 2011);

În domeniul pensiilor:

- Asigurarea sustenabilității pe termen lung a sistemului de pensii.

În ce privește absorbția fondurilor UE.

- Contribuția fondurilor structurale și de coeziune ale UE la cheltuielile eligibile totale certificate Comisiei Europene până la datele indicate, va fi cel puțin egală cu:

30 iunie 2011: 900 milioane euro

31 decembrie 2011: 2000 milioane euro

30 iunie 2012: 3800 milioane euro

31 decembrie 2012: 5700 milioane euro

Pe perioada implementării programului de asistență financiară, se va monitoriza performanța în domeniul stabilității prețurilor și gestionării rezervelor.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impact macroeconomic

Programul de asistență financiară pe termen mediu, de tip preventiv, urmărește reluarea treptată a creșterii economice prin încetarea situației de deficit excesiv până în anul 2012 și scăderea probabilității de apariție în viitor a unor dezechilibre structurale în economia românească.

2. Impact asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Impact asupra mediului de afaceri

Reformele structurale din administrarea fiscală, pensii, salarizare și diminuarea numărului de angajați în sectorul public, precum și din sectorul prestațiilor sociale, au avut ca obiectiv slăbirea presiunilor fiscale pe termen mediu, eficientizând în același timp sectorul public și creând cadrul unor îmbunătățiri mai ample ale climatului de afaceri.

4. Impact asupra mediului

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent cât și pe termen lung (5 ani)

Asistența financiară pe termen mediu de tip preventiv nu are impact financiar asupra bugetului general consolidat.

În cazul în care, pentru a face față apariției unui deficit acut de finanțare cauzat de factori care nu intră sub controlul autorităților, România solicită activarea asistenței financiare UE în vederea efectuării de trageri din împrumut până la 31 martie 2013, acest lucru va fi reflectat într-un Memorandum de înțelegere încheiat de către Comisia Europeană cu partea română care va fi aprobat prin act normativ cu putere de lege și în a cărui expunere de motive va fi reflectat impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt cât și pe termen lung.

Secțiunea a 5 a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor:

a) Acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ:

Nu este cazul.

b) Acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:

În vederea implementării măsurilor evidențiate în Memorandumul de înțelegere se poate impune, după caz, adoptarea unor acte normative.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

4. Hotărâri ale Curții Europene de Justiție a Uniunii Europene

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 6 a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, instituțiile de cercetare și alte organisme implicate

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect. Acolo unde este cazul, în procesul de elaborare a actelor normative emise în aplicarea măsurilor evidențiate în cadrul Memorandumului de înțelegere vor fi inițiate consultări.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect .

3.Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005, privind procedura de consultare a structurilor asociative ale autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect .

4. Consultări desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Proiectul de act normativ nu se referă la acest subiect .

5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărarea a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ și la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Actul normativ nu se referă la acest subiect.

Secțiunea a 8-a

Măsuri de implementare

Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente.

Nu este cazul.

Față de cele prezentate, a fost elaborat proiectul de lege anexat, în vederea aprobării Ordonanței de urgență a Guvernului privind ratificarea Acordului cadru de împrumut între Uniunea Europeană, în calitate de Împrumutător, România, în calitate de Împrumutat și Banca Națională a României, în calitate de agent al Împrumutatului, în valoare de maxim 1.400.000.000 euro, semnat la București la 28 iunie 2011 și la Luxemburg la 30 iunie 2011 și a Memorandumului de înțelegere între Uniunea

Europeană și România, semnat la București la 28 iunie 2011 și la Bruxelles la 29 iunie 2011, pe care îl supunem PARLAMENTULUI spre adoptare .

PRIM-MINISTRU

A handwritten signature in black ink, consisting of a stylized 'E' followed by a long horizontal stroke that ends in a small dot.

EMIL BOC